

Ikt. sz.: GIB/99-1/2013.

GIB-56/2013. sz. ülés
(GIB-194/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Gazdasági és informatikai bizottságának**
2013. december 17-én, hétfőn, 8 óra 35 perckor
az Országház főemelet 37-38. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató a Paksi Atomerőmű kapacitásfenntartása érdekében tett lépésekről</i>	5
<i>Dr. Lázár János államtitkár (Miniszterelnökség) tájékoztatója</i>	5
<i>Kovács Pál államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium) tájékoztatója</i>	9
<i>Kérdések és észrevételek</i>	11
<i>Válaszadás</i>	12
<i>Szavazás</i>	13

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a Paksi Atomerőmű kapacitásfenntartása érdekében tett lépésekről

Előterjesztő:

Kovács Pál államtitkár, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Rogán Antal** (Fidesz), a bizottság elnöke

Bencsik János (Fidesz)
Dióssi Csaba (Fidesz)
Herman István Ervin (Fidesz)
Dr. Kupcsok Lajos (Fidesz)
Manninger Jenő (Fidesz)
Márton Attila (Fidesz)
Riz Gábor (Fidesz)
Román István (Fidesz)
Vantara Gyula (Fidesz)
Wintermantel Zsolt (Fidesz)
Dr. Aradszki András (KDNP)

Helyettesítési megbízást adott

Herman István Ervin (Fidesz) megérkezéséig dr. Kupcsok Lajosnak (Fidesz)
Márton Attila (Fidesz) megérkezéséig Manninger Jenőnek (Fidesz)
Dr. Mengyi Roland (Fidesz) Bencsik Jánosnak (Fidesz)
Dr. Nyitrai Zsolt (Fidesz) Riz Gábornak (Fidesz)
Szemereyné Pataki Klaudia (Fidesz) Wintermantel Zsoltnak (Fidesz)
Dr. Seszták Miklós (KDNP) dr. Aradszki Andrásnak (KDNP)
Dr. György István (Fidesz) Dióssi Csabának (Fidesz)
Koszorús László (Fidesz) Herman István Ervinnek (Fidesz)
Riz Levente (Fidesz) Márton Attilának (Fidesz)
Dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz) Román Istvánnak (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászóló

Dr. Lázár János államtitkár (Miniszterelnökség)
Kovács Pál államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)

Megjelent

Pócze Orsolya helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)
Nagy Sándor vezérigazgató (MVM Paksi Atomerőmű Zrt.)

(Az ülés kezdetének időpontja: 8 óra 35 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

ROGÁN ANTAL (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Kedves Meghívott Vendégeink! A mai bizottsági ülést azzal a napirendi javaslattal hívtuk össze, hogy tájékoztató a Paksi Atomerőmű kapacitásfenntartása érdekében tett lépésekről, a 2009. évi országgyűlési határozat végrehajtásáról, és a napirendi javaslatot eredeti formájában akkor fenn is tartanám. Ezt tegnap délután kiküldtük mindenkinek, még a plenáris ülés ideje alatt, ennek megfelelően némileg csodálkozom, hogy ellenzéki képviselőtársaink mondhatni egyáltalán nem vesznek részt a bizottsági ülésen, bár volt erről tudomásuk, úgyhogy magukra vessenek e téren.

Tisztelettel üdvözlöm Kovács Pál államtitkár urat és Lázár János államtitkár urat a bizottság ülésén.

Először a napirendről döntenénk. Kérdezem, a bizottság tagjainak a napirenddel kapcsolatban van-e kérdésük vagy észrevételük. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincsen, akkor kérdezem, ki az, aki a napirendi javaslatot támogatja. *(Szavazás. – Mindenki jelez.)* Úgy látom, a bizottság a napirendjét egyhangúlag elfogadta.

Bele is kezdünk a bizottsági ülésbe, még egyszer tisztelettel üdvözölve Lázár János államtitkár urat és Kovács Pál államtitkár urat. A tájékoztatást melyikük kezdené el? *(Jelzésre:)* Lázár János államtitkár úr, parancsoljon!

Tájékoztató a Paksi Atomerőmű kapacitásfenntartása érdekében tett lépésekről

Dr. Lázár János államtitkár (Miniszterelnökség) tájékoztatója

DR. LÁZÁR JÁNOS államtitkár (Miniszterelnökség): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a kormány nevében a meghívást. Szeretném tájékoztatni a bizottságot arról, hogy Kovács Pál államtitkár úr, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium államtitkára teljes felhatalmazással vesz részt a bizottsági ülésen, azonban tekintettel arra, hogy az utóbbi hetekben jelentős politikai, társadalompolitikai érdeklődést is kapott a Paksi Atomerőmű helyzete, az ország energiabiztonsága és az energiaszuverenitás kérdése, fontosnak tartotta a kormány, illetve a miniszterelnök, hogy Kovács államtitkár urat magam is kísérem el, ezért az ő szakmai tájékoztatóját megelőzően rövid áttekintést adnék. Szeretnék szó szerinti jegyzőkönyvet kérni, elnök úr, ha erre van lehetőség, vagy legalábbis pontos és precíz jegyzőkönyvet...

ELNÖK: Semmi akadálya nincsen.

DR. LÁZÁR JÁNOS államtitkár (Miniszterelnökség): ...tekintettel arra, hogy ellenzéki képviselőtársaim nincsenek jelen, ezért a későbbiekben még fontos lehet ennek a bizottsági ülésnek a mai tartalma.

Amivel szeretném kezdeni, tisztelt bizottság, a 2010. évi kormányprogramban teljesen világossá tette a jelenlegi kormány, hogy a szuverenitás, az energiabiztonság összefüggései számára a legfontosabbat, az ország energiaszuverenitását központi kérdésnek tartja, és ennek érdekében lépéseket is kíván tenni. Ezért folytatott a kormányzat különböző tárgyalásokat azokkal az országokkal, amelyek Magyarország energiaellátásához hozzájárulnak, hiszen például az áramból, ami a mai bizottsági ülés egyik fő kérdésköre, Magyarország

áramellátásának jelentős része importból származik, és ebben az importban számos ország vesz részt. A kormány több alkalommal is tárgyalt Oroszországgal, amely Magyarország számára különböző energiaforrásokat szolgáltat kereskedelmi, gazdasági alapon, így került napirendre Magyarország áramellátása is, amely – még egyszer mondom – az ország szuverenitásának egyik fő kérdése: az energiabiztonság a szuverenitás fő kérdése a mi értelmezésünkben.

Természetesen a kormány nemcsak energiabiztonsági, szuverenitási megfontolások alapján tekintette át a helyzetet a kormányprogram és a kormány eskütétele után, hanem felmérte, hogy Magyarország versenyképtelenségének 2002-2010 között mi volt az oka. Az egyik legsúlyosabb kérdés láthatóan az energiaárak kérdése, amellyel a parlament jelen pillanatban a lakosságot érintően rendszeresen foglalkozik. Megfizethető áramárak kellene a magyar választópolgárok, magyar polgárok, a háztartások számára, de legalább ilyen fontos a magyar gazdaság szempontjából, hogy milyen áramot tudunk biztosítani és milyen áron. Erre jó példa, hogy jelen pillanatban nemhogy az ár kérdésében stabil lábon állnánk, de Kecskeméten a Daimler, ha jól tudom, jelentős áramellátási, kapacitásbeli problémákkal küszködik, hiszen Magyarország jelen pillanatban adott esetben nem tudja megfelelő mennyiségű árammal ellátni, és még itt az árról nem is beszéltünk. Tehát a jelenlegi ipari kapacitások kiszolgálása is okozhat problémát, nemhogy még az megfizethető legyen, de biztos, hogy a következő 30 évben a magyar gazdaság versenyképessége nemcsak a szakképzett munkaerőn, hanem az áram árán is fog múlni. Minél több ipari beruházás lesz, minél több termelő beruházás lesz, annál jelentősebb áramkapacitásra van szükség. Tehát a kormány a versenyképességi szempontokat is vizsgálta, a kormány az energiabiztonsági szempontokat is vizsgálta, és akkor áttekintette 2010-ben a megörökölt helyzetet.

Magyarország energiagazdálkodásával kapcsolatban a Paksi Atomerőmű megkerülhetetlen, hiszen a magyar áramellátás egy jelentős részét működése óta ez az erőmű biztosítja. 2009-ben az Országgyűlés négyötödös felhatalmazás alapján hozott egy döntést, amelyet akkor Molnár Csaba miniszter úr terjesztett elő a parlament számára, és képviselőtársaival elsöprő többséggel meg is szavazták. Ennek a döntésnek az a lényege, hogy az 1996. évi atomenergiáról szóló törvény értelmében – az 1996. évi CXVI. törvény értelmében – az Országgyűlés felhatalmazást ad az akkori, illetőleg a mindenkori kormány számára, hogy a Paksi Atomerőmű kapacitásfenntartását tekintse át, és a szükséges lépéseket tegye meg. A 2009. évi határozat új blokkok kapacitásmegtartás érdekében történő megépítéséről is szól, új blokk, illetve blokkok kifejezést használ az országgyűlési határozat. Tehát 2009-ben az Országgyűlés egyszer már döntött arról, hogy az 1996. évi atomenergiáról szóló törvény alapján a kormány számára az előkészítési mandátumot megadja. A 2010-es kormányprogram, kormányeskütétel, energiaszuverenitás, energiabiztonság és versenyképességi szempontok után 2011-ben megszületett az Országgyűlésnek az a határozata, amely a kormány energiastratégiáját egységes keretbe foglalta. Ennek az egyik meghatározó szempontja és eleme az atomenergia kérdése.

Ha atomenergiáról beszélünk, magyarul, ha van a Magyar Országgyűlésnek, a törvényhozásnak és a kormánynak egy világos álláspontja, hogy a következő 30 esztendőben a magyar energiaellátást, akár a lakosság energiaellátását, akár a gazdaság energiaellátását atomenergia-alapon képzelel el, vagy úgy is képzelel el, itt három dolgot mond ez az energetikai stratégia: beszél az atomról, beszél a szénről és beszél egyébként a zöldenergiáról is. Ha ebben a hármas keretben gondolkodunk, akkor felmerül a kérdés, hogy mi lesz a sorsa a Paksi Atomerőműnek. Jelen pillanatban egy 1966. évi orosz-magyar együttműködési megállapodás alapján működik a Paksi Atomerőmű. A Paksi Atomerőmű megfelel minden energetikai, biztonsági szabványnak mind Európában, mind a világon, erről Kovács államtitkár úr majd részletes tájékoztatást ad. Teljesen világos az, hogy a Paksi Atomerőműnek azonban véges a működési ideje. Jelen pillanatban azok az engedélyek, amelyek meghatározzák a munkánkat,

2037-ben lejárnak, tehát a Paksi Atomerőmű blokkjai 2037-ben ezt a tevékenységüket befejezik, ezért a parlamenti felhatalmazással egyetemben megkerülhetetlenek tartjuk, és halaszthatatlannak lépésnek gondoljuk, hogy Magyarország áttekintse a Paksi Atomerőmű helyzetét, ezért több fordulóban tárgyalások zajlottak az orosz állammal.

Tekintettel arra, hogy van egy adottságunk, az orosz állam és a Magyar Köztársaság között kötött több megállapodás, Magyarország és az orosz állam, Oroszország között jelen pillanatban hatályos együttműködési megállapodás van ennek az atomerőműnek a működtetésére, és evidenciának, kézenfekvőnek, megkerülhetetlenek tekintjük, hogy ha 2037-ig működik a Paksi Atomerőmű ebben a formában, az engedélyek rendben vannak, akkor át kell tekintenünk Oroszországgal az atomerőmű működtetésére vonatkozó együttműködésünket. Ezek a tárgyalások zajlanak 2009 óta folyamatosan szakértői szinten és kormányzati szinten is. Minden kormány-Oroszország találkozó alkalmával ezek napirendre kerültek. Először is ez az együttműködés jó. Az elmúlt évtizedekben a Paksi Atomerőmű működtetése kapcsán a magyar-orosz viszonyban nem voltak olyan nehézségek, amelyek bármilyen változtatást indokolnának. Kifejezetten eredményesnek is minősíthetjük az együttműködésünket, hiszen a Paksi Atomerőműből származó energia miatt tudunk versenyképesek lenni és bizonyos értelemben megteremteni az olcsó áram feltételeit, ezért azután kézenfekvő ennek az együttműködésnek a meghosszabbítása az atomerőmű kapacitásának fenntartása érdekében.

Tehát nyomatékkal szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy a 2009. évi parlamenti döntés alapján folytat tárgyalásokat a kormány, amelyet az Országgyűlés a 2011. évi energiastratégiájával megerősített, a Paksi Atomerőmű kapacitásának a fenntartásáról beszélünk, abból a szükségszerűségből kiindulva, hogy 2037-ben a Paksi Atomerőmű ebben a formában, ha nem tesz semmit a kormány, befejezi a tevékenységét. Világosan szembe kell nézni azzal, hogy ha a Paksi Atomerőmű nem működne, akkor – csak hogy egy kézenfekvő példát adjak – a rezsicsökkentés megvalósíthatatlan lenne, és a magyar gazdaság számára az olcsó áram esélye is lehetetlen lenne, tehát a magyar kormánynak kell ezzel foglalkoznia, hogy mi a Paksi Atomerőmű sorsa.

A parlamenti felhatalmazás alapján a tárgyalások a kapacitás fenntartása irányába mutatnak, ezért kezdtük meg Oroszországgal ezeket a tárgyalásokat. Tehát arról szeretném tájékoztatni a gazdasági bizottságon keresztül a Magyar Országgyűlést, hogy folynak tárgyalások a magyar kormány és Oroszország között több témakörben is a Paksi Atomerőmű sorsát illetően. Ezek között a témák között vannak olyan együttműködési területek, amelyekben a tárgyalások az utolsó fázisba vagy a lezárt szakaszba érkeztek, tehát előrehaladott, lezárás előtti tárgyalások vannak, amelyek biztató eredménnyel kecsegtetnek bennünket. Magyarország kifejezte azon szándékát, hogy kész Oroszországgal megfelelő feltételek esetén meghosszabbítani azt az együttműködést, amely 1966 óta fennáll. Egy laikus ember számára is felfogható, miután a Paksi Atomerőművel kapcsolatban minimum 2037-ig, a régi blokkok működéséig az orosz állammal együtt kell működnünk, nehezen képzelhető el, hogy nélkülük hogyan tudnánk hozzájárulni az orosz technológiával megépített Paksi Atomerőmű kapacitásának a fenntartásához. Szerintem tehát emberi ésszel, racionálisan, szakmapolitikailag is elképzelhetetlen, hogy az orosz állam, az orosz partner, az orosz fél a Paksi Atomerőmű sorsát meghatározó kérdésekből jelen pillanatban kihagyható lenne. Ha 2040-ben gondolkodnánk a jelenlegi atomerőmű bezárása után egy újabb atomerőmű létesítésében, akkor nyilvánvalóan sokkal szabadabb lenne a mandátum, de ez ma technikai értelemben és szakmai értelemben teljes egészében elképzelhetetlen, sőt kockázatos lenne. Ritkán lát az ember olyat, hogy mixek jönnek létre, adott esetben technológiai mixek jönnek létre az atomerőművi kapacitás fenntartása érdekében.

Miről szólnak ezek a tárgyalások? – nyilván felmerül a kérdés. A kapacitás fenntartásáról szól a tárgyalás, arról szól, hogy az országgyűlési határozat szerint 11 év

szükséges egy új atomerőműblokk megvalósítására. 2032-től – ezt Kovács államtitkár úr be fogja mutatni – a jelenleg atomerőművi kapacitásokat a 2035-ös kivezetés miatt csökkentenünk kell, tehát, ha 11 évre van szükség a 2009. évi országgyűlési határozat alapján arra, hogy az új blokk vagy blokkok belépjenek, akkor innentől számítva 2023-2024 adott esetben egy új atomerőművi blokk beindítása, és a régieket már 2032-ben el kell kezdeni kivezetni. Tehát teljesen világos az, hogy a magyar kormánynak lépnie kell annak érdekében, hogy az ország szuverenitása, energiabiztonsága meglegyen.

Megelőlegezendően azokat a kérdéseket, hogy mi lesz a helyzet ezt követően, szeretném felhívni a figyelmüket, hogy 2037-ben a jelenleg működő négy blokkot ki kell vezetnünk, azok megszűnnek, és a mostani döntés függvényében lehetnek olyan blokkok, amelyek a helyükre belépnek. Magyarország ezt követően is, tehát 2037 után, feltételezve, hogy a régi blokkok nyilvánvalóan nem működnek, esetleg lesznek ezt a kapacitást részben vagy egészében pótló új blokkok, ezt feltételezve is Magyarország energiainportra szorul, ami azt jelenti, hogy képesek és készek vagyunk az Európai Bizottságnak azt az elvárását teljesíteni, hogy a klasszikus energiaforrások mellett, az atomenergiái energiaforrás mellett legyenek olyan energiaforrások, amelyek megújulóenergia-források. Tehát a klasszikus atomenergia hasznosítása mellett jut hely, lehetőség és kapacitás a zöldenergia igénybevételére is. Ez egy nagyon fontos megjegyzés azok számára, akik kétkednek abban, hogy ez megvalósítható-e.

Egy másik megjegyzés. Ma Magyarország, amikor áramot importál, akkor olyan importból származó áramot használunk fel, amely egy energiamix eredménye, tehát egy keverék, és abban mindenhol van atomenergetikából származó áram. Tehát Magyarország termel az atomerőművel áramot, és vásárol más atomerőművek által megtermelt áramot. Ezt csak azért hozom fel, hogyha valaki a függetlenség oldaláról közelíti meg, akkor mégiscsak függetlenebbek vagyunk azzal, hogy ha van egy atomerőművünk, és saját magunk saját magunknak termelünk áramot, mint hogyha más atomerőművek által előállított áramot vásárolnánk meg a következő években. Tehát az ország energiafüggősége csökken, a szuverenitása erősödik azáltal, hogy új blokk vagy blokkok kerülnek beállításra.

A terv tehát, amellyel a kormány az orosz állammal tárgyal, és megállapodásközeli helyzetbe került: a kapacitásfenntartás. A parlamenti határozat végrehajtása alapján nincs ennél többről szó. Tekintettel arra, hogy a nemzetközi szerződés, amely 1966-ban kötött, jelen pillanatban hatályban van, úgy gondoljuk, hogy egy orosz-magyar államközi szerződés megkötése a következő helyes lépés. A nemzetközi szerződés csak az Országgyűlés jóváhagyásával lép életbe, tehát amennyiben a magyar kormány Oroszországgal a következő időszakban nemzetközi szerződést köt, az csak a Magyar Országgyűlés támogató döntésével, hatályba léptető, életbe léptető döntésével válik érvényessé.

Még annyit szeretnék elmondani, hogy minderről, elnök úr, az Európai Bizottságot a magyar kormány tájékoztatta. A magyar kormány elmondta az Európai Bizottságnak, hogy készül arra, hogy az orosz állammal egy magyar-orosz államközi megállapodásban hosszabbítsa meg az 1966. évi megállapodást annak érdekében, hogy a Paksi Atomerőmű energetikai kapacitását képes legyen fenntartani. A Bizottság rendelkezésére bocsátottuk azokat a dokumentumokat, amelyek 1996 óta születtek a Paksi Atomerőmű jelenlegi működéséről, esetleges kapacitásbővítéséről az új blokkok építésére vonatkozóan. A Bizottság rendelkezésére bocsátottuk az Országgyűlés döntését ezzel kapcsolatban, és teljes egészében készek vagyunk a Bizottság számára minden tájékoztatást megadni. Természetesen, amennyiben megállapodás születik, arról az európai jog szerint tájékoztatnunk kell a Bizottságot, és az EURATOM keretében, amelynek Magyarország a tagja, és egy biztonsági szövetség az atomenergia területén az Európai Unióban, a szükséges tájékoztatást meg kell adnunk. Természetesen, miután a tárgyalások már olyan szakaszban vannak, ezek az egyeztetések napi jellegűek az Európai Bizottság munkatársaival annak érdekében, hogy a

szükséges jóváhagyásokat a végleges megállapodáshoz megkapjuk. Amikor tehát az orosz állammal a magyar kormány megállapodik, akkor szükség van egy brüsszeli fejbólintásra, és ezt követően kerül a Magyar Országgyűlés elé az a nemzetközi megállapodás, amelyet az Országgyűlésnek jóvá kell hagynia.

Egyelőre ennyit tudok elmondani, elnök úr. Amennyiben kérdés van, mindenre válaszolok.

ELNÖK: Kovács államtitkár úr, kérdezem, mennyivel és miben tudja kiegészíteni az elhangzottakat. Parancsoljon!

Kovács Pál államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium) tájékoztatója

KOVÁCS PÁL államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Urak! Az államtitkár úr már szólt a 2009. és a 2011. évi törvények alapján a döntés legitimitásáról. Én azzal szeretném folytatni, hogy ez az energiastratégia, amit az Európai Unió belül Magyarország először hozott meg még az Unió saját energiastratégiája előtt is, ami 20 évre vonatkozó energiastratégia 40 évre szóló kitekintéssel, tehát egy megalapozott tanulmány, egy megalapozott háttéranyag. Ebben a fő célunk az volt, hogy egy alacsony szénkibocsátású, biztonságos és versenyképes gazdaságot tudjunk kialakítani. Ebben mindenképpen fő cél volt az, hogy az energiaellátást magyar kormány minden időben képes legyen garantálni, és ezt a garanciát mind az alapkapasitások, mind pedig a szabályozó kapasitások biztosításával lehet elérni. Azt kell mondanom, hogy az atomenergia mind az alapkapasitások biztosításához, mind pedig a szabályozókapasitások biztosításához, tehát mindkét célhoz hozzájárul.

Felmerül folyamatosan az a kérdés, hogy milyen legyen a függőségünk. Ez alapvetően egy komfortérzet kérdése. Ebben a komfortérzetben mindig az a lényeg, hogy mindamellett, hogy az európai unió infrastruktúrákhoz való csatlakozás egyfajta lehetőséget ad ahhoz, hogy az ellátásbiztonságunk javuljon, de ez mind importforrásokkal javuljon, ezért meg kell találnunk azt a mértéket, amely mérték a társadalom komfortérzetét tudja szolgálni, ezért az import igenis az energetikai portfólió aktív része lehet, de egy bizonyos mértéken nem szabad túllépni.

(Vetítés.) Nézzük, melyek azok a kihívások, amelyeket az energiastratégia azonosított az elkövetkezendő 20 éves, majd az azt követő 40 éves időszakra. Itt, amint látszik, Magyarország energiaszükséglete 62 százalékban fosszilis energiahordozók importjára támaszkodik, ezen belül is a földgázunk 82 százalékát importáljuk, és ennek a mértéke az elkövetkezendő időszakban csak nőni fog. A villamosenergia-importunk folyamatosan nő ebben az időszakban, a hazai energiaforrások használata viszonylag alacsonynak mondható, és ami rendkívül fájó pont, az erőműparkunk eléggé elöregedett, emellett nem elég, hogy elöregedett, de alacsony hatásfokú is, az épületállományunk pedig 70 százalékban nagy energiafelhasználású. Ezt már az energiastratégiában azonosítottuk mint fájó pontokat, amelyek az európai energiastratégia elfogadását követő időszakban jelentkező új problémák, ezek gyakorlatilag a rendszer üzemeltetésével kapcsolatban fellépett jelenlegi problémák. Ezek szerint az új kapasitások belépése nélkül már középtávon is egyre hosszabb időszakra teljesítményhiány alakulhat ki a magyar villamosenergia-rendszerben, amelynek forrása csak az import lehet.

Elkészült egy tanulmány a MAVIR által, „A magyar villamosenergia-rendszer közép- és hosszú távú forrásoldali kapacitásfejlesztése”, amely egy rendkívül friss tanulmány, 2013 szeptemberi, letölthető a MAVIR honlapjáról, amely összegzi azokat a tapasztalatokat, amelyek az elmúlt időszakban jelentkeztek. E szerint a legtöbb erőmű-beruházási terv, elképzelés bizonytalan, általában folyamatosan halasztást szenved, a hiányzó teljesítményt és

energiát pótolni képes import az európai piac kínálati oldalán nem mindig garantálható, a behozatalhoz szükséges átviteli hálózati kapacitás pedig mind gyakrabban szűknek bizonyulhat, ezért és ennek alapján a hazai és a nemzetközi hálózatok bővítése egy hosszadalmas folyamat, esetenként bizonytalan és mindenképpen költséges folyamat, tehát mindenképpen szükséges a hazai erőműhálózat fejlesztése.

Erre az ábrára szeretném felhívni a figyelmüket. 2030-ra, tehát az elkövetkezendő 15 éven belül a hazai beépített erőművi kapacitásból 5000 megawattot kell pótolnunk. Amint az látszik, a rendszer csúcsterhelése a MAVIR elemzései és értékelései szerint körülbelül 1-1,5 százalékos ütemben várhatóan növekedni fognak, ami köszönhető részben a nyári klímaidőszak energiafogyasztás-növekedésének, részben pedig majd szintén következménye lesz a hazai közlekedés részbeni elektrifikációjának.

Nézzük meg, a MAVIR elemzése szerint melyek azok a kapacitások, amelyek megmaradnak a rendszerben. Amint az látszik, 2018-ra az összes meglévő erőművi kapacitásból körülbelül 7011 megawatt marad, 2023-ra 6686 megawatt, míg 2030-ra 5120 megawattal csökken a jelenlegi 9079 megawattos beépített teljesítmény.

Mekkora lesz az a szükséges erőmű-létesítés, amely 2013-2030 között lesz szükséges? 2018-ra már 3000 megawattnyi kapacitás beépítése válik szükségessé, 2023-ra 4100 megawatt, 2030-ra pedig ugyanez a mérték 6300 megawatt lesz, tehát 15 év alatt majdnem 6,5 gigawattnyi teljesítményt kell beépítenünk.

Szeretnék itt felvillantani egy tegnapi aktuális képet, amikor bárki belép a MAVIR honlapjára, akkor meglátja azt az energiabalanszt, amely magyar területen a mindenkori időszakban fellép. Ez alapján a balansz alapján látjuk, hogy tegnap 17 óra környékén Magyarországon a rendszerterhelés 6083 megawatt volt, ebből a hazai termelés 4022 megawatt volt, azaz 2102 megawattot éppen ebben a pillanatban importból fedeztünk. Ez az import, ahogy az államtitkár úr is mondta, részben Ausztria, részben Szlovákia, részben Románia felől érkezett. Szlovák irányból és osztrák irányból mindenképpen kellett hogy legyenek benne nukleáris elektronok, amelyeket atomerőművekben állítottak elő, és a távozó energia gyakorlatilag durván 800 megawattot tett ki, úgyhogy gyakorlatilag már most, jelen pillanatban is egy 1000 megawattos blokk létesítése ezen kép alapján máris indokoltnak tűnik.

Én ezzel a fóliával itt meg is állnék. Annyit szeretnék hozzáfűzni, hogy a Paksi Atomerőmű az elmúlt időszakban egy igen komoly próbán ment keresztül, ez az európai stresszteszt. Amint arra emlékeznek, 2011-ben, éppen a magyar elnökség idején indult el az európai stresszteszt, amelyet mi indítottunk el, és amely felülvizsgálaton keresztül a Paksi Atomerőmű olyan sikeresen végzett, hogy gyakorlatilag minden hatóság részére, minden atomerőmű-üzemeltető részére ezt a gyakorlatot, amit a Paksi Atomerőmű a biztonság növelése kapcsán végrehajtott, mindenkinek jó gyakorlatként azonosították. Jelenleg Pakson 2000 megawattnyi teljesítmény működik, tehát a 400 megawattos blokkok a teljesítménynövelés folyamatának köszönhetően egyenként 500 megawattal működnek. Az összteljesítmény 2000 megawatt. A blokkok megbízhatóan nagy teljesítmény-kihasználási tényezővel – azaz az éves óraszámban gyakorlatilag az az 1 hónapos leállás, amíg a karbantartást végrehajjták, ennek a kivételével – folyamatosan, 100 százalékon megbízhatóan, biztonságosan üzemelnek.

Annyit szeretnék még hozzáfűzni, hogy a blokkok kivétele 2032 környékén várható abban az esetben, hogyha az élettartam-hosszabbítás 20 évével számolunk. Az I-es blokk az üzemidő hosszabbítását megkapta, a II-es blokk üzemidő-hosszabbítási kérelmének az összeállítása és benyújtása a hatóság részére most van folyamatban, majd ezt követően, a III., IV. blokk élettartam-hosszabbítását követően a blokkok várható leállásai 2032., 2034., 2035., 2036. és 2037. körül várhatók, ezért megalapozott az a döntés, miszerint a blokkok pótlásáról, ennek a kapacitásmennyiségnek a fenntartásáról ahhoz, hogy az európai céljainkat mind a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése terén hosszú távon, mind pedig az energia-ellátás

biztonságának garantálása terén tudjuk biztosítani, feltétlenül szükség van. Abban az esetben, ha ezt a paksi teljesítményt ma helyettesítenünk kellene, ez azt jelenti, hogy szén-dioxid-kibocsátásban, ha földgáztermeléssel helyettesítenénk a blokkokat, ez 7,5 millió tonna szén-dioxid-kibocsátásnövekedést eredményezne, ezzel a jelenlegi kibocsátásunk 55 százalékkal nőne meg, ha ugyanez szénrel, akkor ez a mennyiség ennek a duplájára, 15 millió tonnára nőne, ez 110 százalékos növekedést eredményezne, ha pedig a mai életben az atomerőművön kívül életben lévő energiamixszel pótolnánk, az összesen 10 millió tonnányi szén-dioxid-kibocsátás növekedését eredményezné. Úgy gondolom, hosszú távon mind a hazai energetikai célok, mind pedig az európai célok elérése érdekében az atomenergiára hosszú távon mindenképpen szükség lesz.

Köszönöm szépen, elnök úr, ennyit szerettem volna mondani.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Őszintén sajnálom, hogy ellenzéki képviselőtársaink még az elmúlt fél órában sem tudtak ideérni, hiszen ők voltak azok, akik a plenáris ülésen több alkalommal részletes tájékoztatást kértek és hiányoltak. Most erre a bizottsági ülés formájában megnyílt a mód, ráadásul szerintem egyértelműbb címet annál, hogy „Tájékoztató a Paksi Atomerőmű kapacitásfenntartása érdekében tett lépésekről”, ennél egyértelműbb címet nem lehetett volna adni a bizottsági ülés napirendjének, tehát őszintén sajnálom, hogy nem jelentek meg a bizottsági ülésen.

Kérdezem, hogy jelen lévő képviselőtársaimnak van-e az elhangzott tájékoztatóval kapcsolatban esetleg kérdésük vagy észrevételük. *(Jelzésre:)* Elsőként Herman István képviselő úré, majd Dióssi Csaba képviselő úré a szó.

Kérdések és észrevételek

HERMAN ISTVÁN ERVIN (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Az államtitkár úr az előadásában, a tájékoztatójában egyértelművé tette, hogy ez a fejlesztés, ez a beruházás a fenntarthatóságot fogja biztosítani, ugyanakkor azt is kihangsúlyozta, hogy a meglévő erőműveink korszerűtlenek, elavultak, rossz hatékonysággal dolgoznak. A kérdésem arra irányul, hogy ezek az erőművek hány százalékban vannak külföldi tulajdonban. Milyen partnerséget tudunk tőlük elvárni? Milyen közreműködő partnerek ezek?

A másik pedig: szintén elhangzott, hogy a zölderőművek benne vannak az elképzeléseinkben. A kérdésem erre irányul. A zöldenergiával kapcsolatosan készült-e vagy készül-e egy tanulmány, amely azt mondja, hogy ebben a Kárpát-medencében melyek azok a zölderőművi szolgáltatások, amelyek a leghatékonyabbak? Gondolok itt a geotermikus hőre, gondolok a szélkerékre, gondolok akár a naperőműre. Ilyen elképzelés van-e, hogy legyen egy stratégia, amely mentén azután megfelelő preferenciákat lehet majd biztosítani a fejlesztések irányában?

ELNÖK: Dióssi képviselő úr, parancsolj!

DIÓSSI CSABA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. A kérdésem egy kicsit hasonlít Herman István képviselő úr kérdéséhez. Nem elvitatva az atomerőmű fontosságát és azt, hogy szinte nem kihagyható ebből a stratégiai tervezésből, én is szeretném megkérdezni azt, hogy milyen megújulóenergia-forrásokkal számol a következő évtizedek stratégiája – szintén ugyanúgy – a földhő, a napenergia, a szélenergia hasznosításában. Annyival szeretném kiegészíteni a kérdést, hogy mennyire számítunk ebben a lakosság, illetve a kisebb vállalkozások közreműködésére? A következő időszakban lesz-e erre mód, hogy a jelenleginél nagyobb intenzitású, illetve nagyobb volumenű pályázati rendszerbe való

bekapcsolása ennek a kérdésnek megoldható lesz-e akár a következő vagy az azutáni évben a következő európai uniós ciklusban?

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mivel nincs további kérdés vagy észrevétel, akkor átadom a szót az államtitkár uraknak, nem tudom, ki kíván rá reagálni. *(Jelzésre:)* Lázár János államtitkár úr, parancsoljon!

Válaszadás

DR. LÁZÁR JÁNOS államtitkár (Miniszterelnökség): Miután ez a következő időszak egy nagy kérdése lehet, itt visszautalnék az energiastratégiára, amelyet 2011-ben elfogadott a kormány és a parlament. Egymást nem kizáró, hanem erősítő folyamatokról van szó, tehát egyszerűen mi 2011-ben azért támogattuk, én magam parlamenti képviselőként, az Országgyűlés által elfogadott energetikai stratégiát, mert az konszenzusra, kompromisszumra törekszik, és nem vitatva, hogy az egész Európai Unióban, egész Európában kiemelten fontos, hogy a megújulóenergia-források előtérbe kerüljenek. Csak még egyszer hangsúlyozni tudom, hogy a legjobb esetben – idézőjelbe téve – ha képesek lennénk a Paksi Atomerőmű jelenlegi kapacitását fenntartani, akkor is még importra fog szorulni az ország, és az import kiváltásához biztos, hogy a szemléletváltáshoz és ennek a megvalósításához ott is legalább 15-20 esztendőre van szükség, hogy a zöldenergia, a megújulóenergia-források nagyobb teret kapjanak. Tehát egyrészt, ha az energiastratégiát végrehajtjuk, akkor felmerül az atomerőmű kapacitásának a megóvása az egyik pontban, a másik pontban pedig mit tesz a kormány annak érdekében, hogy a megújulóenergia-források előtérbe kerüljenek.

Ami az EU-s pénzeket illeti, természetesen ennek lesz forrása, lesz fedezete, akár ha önmagában csak a gazdaságot nézem, tehát az Európai Unióból érkező pénz 60 százalékát gazdasági jellegű programokra fogjuk felhasználni, amelyekben a cégek, a gazdasági vállalkozások támogató tevékenységére energiaszempontról biztos, hogy kiemelt figyelmet fogunk fordítani. Ez már most törekvése volt az európai uniós pénzek felhasználásának. Még egyszer mondom, más területeken is a kormány kész és képes támogatást biztosítani. A Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartása mellett is bőségesen szükség van és lehetőség van a megújulóenergia-források igénybevitelére.

Lehet, hogy Kovács államtitkár úr még ezt kiegészíti.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Államtitkár úrnak van-e kiegészítenivalója? *(Jelzésre:)* Parancsoljon!

KOVÁCS PÁL államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Röviden csak annyit mondanék, hogy a megújuló energiák vonatkozásában a nemzeti cselekvési terv felülvizsgálata az 1495/2012. kormányhatározat alapján folyik, jelenleg is folyik. Terveink szerint a Magyarország által 2020-ra vállalt 14,65 százalékos megújuló részarány nem fog változni, tehát ezt a részarányt el kell tudnunk érni, és folyamatosan, ahogy a nemzeti energiastratégia megfogalmazta, a megújulóenergia-források és az atomenergia együttes alkalmazásával – ezért hívjuk atom-, szén-, zöld forgatókönyvnek –, amely mellett a parlament is letette a voksát, fogjuk tudni azt a célt elérni, amelyet 2020-ra a szén-dioxid-kibocsátások terén terveztünk.

Amik itt az erősségeink műszaki oldalról, technikai oldalról: természetesen a biomassza és a geotermia az a két megújulóenergia-forrás, amelyben a legerősebbek vagyunk, de azt is látni kell, hogy a jelenlegi európai politika nem feltétlenül ebbe az irányba tereli a

megújuló energiákat alkalmazó országokat, úgyhogy ebben még további szakmai egyeztetések folynak az Unióban.

Köszönöm.

Szavazás

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még egyszer őszintén sajnálom, hogy ellenzéki képviselőtársaink úgymond elfelejtettek eljönni az ülésre.

Egy valamit kérek a bizottság tagjaitól. Tekintettel arra, hogy ez egy meglehetősen fontos tájékoztató, kérem, hogy a bizottság formális szavazással is vegye tudomásul a tájékoztatóban elhangzottakat, ezért kérdezem a bizottság tagjait, ki az, aki tudomásul veszi a Paksi Atomerőmű kapacitásfenntartása érdekében tett lépésekről az előbb elhangzott tájékoztatót. Aki tudomásul veszi, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás. – Mindenki jelez.)* Úgy látom, a bizottság a tájékoztatót egyhangúlag tudomásul vette.

Köszönöm szépen az államtitkár uraknak a jelenlétet. A bizottsági ülést berekesztem. Mindenkinek békés, áldott ünnepeket kívánok.

(Az ülés befejezésének időpontja: 9 óra 10 perc)

Rogán Antal
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Gálné Videk Györgyi